

Protokoll 3/2021

fört vid Arbetsmarknadsnämndens sammanträde tisdagen
den 20 april 2021 kl. 16:10-16:20, Stora kollegiesalen, plan 1,
Stadshuset

Ledamöter	Karin Ernlund (C) Ordförande Andrea Hedin (M) Johan Paccamonti (M) Tom Hedrup (M) Peter Öberg (L) Magnus Runsten (MP) Rashid Mohammed (V) §§1-7, §15 Martin Westmont (SD) Börje Häggman (M) ersätter Jennyfer Redin (M) Anders Eriksson (S) §§8-14 ersätter Rashid Mohammed (V) Erik Persson (S) Alma Carlsson (S) ersätter Salar Rashid (S) Andrea Törnестam (S) Anna Lundgren (V)
Ersättare	Adam Danieli (M) Johan Hjelm (L) Anna Wallgren (MP) Mathias Mellgren Helge (C) Ofelia Namazova (KD) Anders Eriksson (S) §§1-7, §15 Marie Jokio (S) Lena-Karin Lifvenhjelм (SD) Farida Al-Abani (FI)
Övriga närvarande	Amanda Broman Avdelningschef Niklas Malmström Nämndsekreterare Karina Uddén Förvaltningschef Gabriel Bergin Borgarrådssekreterare
Justerare	Karin Ernlund (C), Andrea Törnестam (S)
Datum för justering	2021-04-23
Paragraf	§§1-15
Sekreterare	Niklas Malmström

§ 1
Sammanträdets öppnande och godkännande av
föredragningslista

Sammanfattning av ärendet

Ordföranden Karin Ernlund (C) öppnade sammanträdet.

§ 2

Val av protokolljusterare och tid för justering av protokollet

Beslut

Ordföranden Karin Ernlund (C) och ledamoten Andrea Törnестam (S) fick i uppdrag att justera dagens protokoll. Protokollet ska justeras fredagen den 23 april 2021.

§ 3

Beslut om närvarorätt för personalföreträdare

Sammanfattning av ärendet

Inga personalföreträdare närvarade.

Remissärenden

§ 4

Yttrande över remiss av Skrivelse om stadens samarbete med gig-företag

Remiss från kommunstyrelsen KS 2021/162

AMF 2021/313

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

I en skrivelse till kommunstyrelsen daterad den 2 mars 2021 föreslår Clara Lindblom och Rashid Mohammed, båda (V), att kommunstyrelsen avslutar samarbetet med gigföretag och alla andra företag inom Integrationspakten som inte lever upp till stadens krav på goda arbetsvillkor.

I arbetsmarknadsförvaltningens yttrande beskrivs att förvaltningen gör omfattande kontroller vid samverkan med arbetsgivare i jobbparterskap eller jobbspår. Om brister uppdagas under samarbetet kan detta direkt avbrytas. I samband med den långsiktiga utvärderingen och utvecklingen av Integrationspakten pågår ett arbete med att utarbeta en ny målstruktur för Integrationspakten och till detta ingår processen kring kontroll av potentiella medlemmar och jobbparters.

Arbetsmarknadsnämnden föreslås hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 8 april 2021.

Förslag till beslut

Ordföranden Karin Ernlund (C), ledamoten Andrea Hedin m.fl. (M), ledamoten Peter Öberg (L), samt ledamoten Magnus Runsten (MP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Ledamoten Rashid Mohammed m.fl. (V) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Karin Ernlund (C), ledamoten Andrea Hedin m.fl. (M), ledamoten Peter Öberg (L), samt ledamoten Magnus Runsten (MP) förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Rashid Mohammed m.fl. (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Förslag till beslut

- Arbetsmarknadsnämnden avslår förvaltningens förslag till beslut
- Arbetsmarknadsnämnden tillstyrker Vänsterpartiets förslag om att kommunstyrelsen ska avsluta samarbetet med gig-företag och alla andra företag inom Integrationspakten som inte lever upp till stadens krav på goda arbetsvillkor
- Därutöver anföra följande:

Arbetslösheten ökar i alla län, mest ökar den i Stockholm. Längst från arbetsmarknaden står utrikesfödda kvinnor och unga. Vår skrivelse syftade till att belysa att staden bör helt enkelt inte samarbeta med företag som inte lever upp till stadens krav på goda arbetsförhållanden och på så sätt legitimera de företag som behandlar sina anställda som sämst.

Gig-företag som Uber, Foodora Wolt, Yepstr och work-ish, etablerar sig snabbt på den svenska arbetsmarknaden. Dessa företag har ingått ett avtal med Stockholms stad inom den så kallade integrationspakten. Syftet var att gig-företagen underlätta för arbetsgivaren att hitta kompetens och samtidigt korta vägen till arbete för de stockholmare som står långt från arbetsmarknaden men tyvärr har gig-företagen bidragit till en oreglerad arbetsmarknad där den arbetande lämnas utan grundläggande arbetsrättigheter. Många som kontrakteras av ett gig-företag anses inte vara anställda av företaget, vilket innebär att arbetsköparen inte behöver ansvara för arbetarnas rättigheter på samma sätt som för en anställd.

Det framgår i förvaltningens svar att ”en enklare kontroll av respektive organisation görs vid ansökan om medlemskap. För de

medlemmar som sedan vill inleda ett fördjupat samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och erbjuda jobb eller andra insatser, såsom praktik och APL-platser till förvaltningens målgrupper inom Jobbtorg eller vuxenutbildning, träffas en överenskommelse om jobbparterskap. I samband med detta görs ytterligare kontroller av företaget i linje med Stockholms stads styrdokument Program för inköp 2020-2023”. Vi kan inte tyvärr utläsa några konkreta svar på förvaltningens arbetsmarknadsförvaltningen agerar i de fall där medlemmar i integrationspakten inte lever upp till stadens krav på goda arbetsförhållanden? Vänsterpartiet anser att det är viktigt att reglerna för samarbete/medlemskap i integrationspakten ser till att goda arbetsvillkor säkras.

Offentlig upphandling och offentliga inköp ska användas strategiskt för att nå de globala målen i Agenda 2030 om ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Huvudregeln ska vara att samma regler, krav och mål som gäller för kommunalt driven verksamhet ska gälla för upphandlad verksamhet. Kraven handlar om allt från arbetsrättsliga villkor, meddelarfrihet, anti-diskrimineringskrav och klimat- och miljömål till sociala krav som arbete och praktik för långtidsarbetslösa, feriejobb samt arbete och anpassning av arbetsplatser för personer med funktionsnedsättning.

Ersättaryttrande

Ersättaren Farida Al-Abani (Fi) lämnade följande ersättaryttrande.

Förslag till beslut

- Arbetsmarknadsnämnden avslår förvaltningens förslag till beslut
- Arbetsmarknadsnämnden tillstyrker Vänsterpartiets förslag om att kommunstyrelsen ska avsluta samarbetet med gig-företag och alla andra företag inom Integrationspakten som inte lever upp till stadens krav på goda arbetsvillkor
- Därutöver anföra följande:

Arbetslösheten ökar i alla län, mest ökar den i Stockholm. Längst från arbetsmarknaden står utrikesfödda kvinnor och unga. Vår skrivelse syftade till att belysa att staden bör helt enkelt inte samarbeta med företag som inte lever upp till stadens krav på goda arbetsförhållanden och på så sätt legitimera de företag som behandlar sina anställda som sämst.

Gig-företag som Uber, Foodora Wolt, Yepstr och work-ish, etablerar sig snabbt på den svenska arbetsmarknaden. Dessa företag har ingått ett avtal med Stockholms stad inom den så kallade integrationspakten. Syftet var att gig-företagen underlätta för arbetsgivaren att hitta kompetens och samtidigt korta vägen till arbete för de stockholmare som står långt från arbetsmarknaden

men tyvärr har gig-företagen bidragit till en oreglerad arbetsmarknad där den arbetande lämnas utan grundläggande arbetsrättigheter. Många som kontrakteras av ett gig-företag anses inte vara anställda av företaget, vilket innebär att arbetsköparen inte behöver ansvara för arbetarnas rättigheter på samma sätt som för en anställd.

Det framgår i förvaltningens svar att ”en enklare kontroll av respektive organisation görs vid ansökan om medlemskap. För de medlemmar som sedan vill inleda ett fördjupat samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och erbjuda jobb eller andra insatser, såsom praktik och APL-platser till förvaltningens målgrupper inom Jobbtorg eller vuxenutbildning, träffas en överenskommelse om jobbparterskap. I samband med detta görs ytterligare kontroller av företaget i linje med Stockholms stads styrdokument Program för inköp 2020-2023”. Vi kan inte tyvärr utläsa några konkreta svar på förvaltningens arbetsmarknadsförvaltningen agerar i de fall där medlemmar i integrationspakten inte lever upp till stadens krav på goda arbetsförhållanden? Vänsterpartiet anser att det är viktig att reglerna för samarbete/medlemskap i integrationspakten ser till att goda arbetsvillkor säkras.

Offentlig upphandling och offentliga inköp ska användas strategiskt för att nå de globala målen i Agenda 2030 om ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Huvudregeln ska vara att samma regler, krav och mål som gäller för kommunalt driven verksamhet ska gälla för upphandlad verksamhet. Kraven handlar om allt från arbetsrättsliga villkor, meddelarfrihet, anti-diskrimineringskrav och klimat- och miljömål till sociala krav som arbete och praktik för långtidsarbetslösa, feriejobb samt arbete och anpassning av arbetsplatser för personer med funktionsnedsättning.

Handlingar i ärendet

- 445907 Yttrande över remiss av Skrivelse om stadens samarbete med gigföretag
- AMF 2021/313-1.1 Remiss av Skrivelse om stadens samarbete med gig-företag

Beslutsärenden

§ 5

Underlag för budget 2022 med inriktning 2023 och 2024

AMF 2021/280

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att godkänna Underlag för budget 2022 med inriktning 2023 och 2024.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Nämndernas arbete med ”Underlag för budget 2022 med inriktning 2023 och 2024” syftar till att beskriva och analysera de kommande årens utveckling samt konsekvenserna för staden. Nämnderna ska analysera den framtida utvecklingen på ett och tre års sikt.

Det budgetunderlag och de analyser som arbetsmarknadsnämnden tagit fram bygger i stort sett helt på de förutsättningar som var kända vid ingången av mars månad 2022.

När inledningen till motsvarande underlag som skrevs i mars 2020 var det början på en global pandemi som drygt ett år senare fortsätter att dominera människors vardag, företags verksamheter och länders ekonomier. Restriktionerna har haft stor påverkan på branschens möjligheter att bedriva verksamhet. Flera för huvudstaden mycket betydelsefulla näringar är mycket påverkade och har fått se sin verksamhet minska dramatiskt. Andra branscher och sektorer har gynnats av restriktioner och ökad efterfrågan i spåren av pandemin. Sammantaget har staden hittills drabbats hårt. Vid tidigare kriser brukar storstäder som Stockholm inte på samma påtagliga sätt påverkas, men pandemin och medföljande restriktioner och begränsningar har påverkat betydelsefulla och tillväxtskapande branscher.

När återstarten kan börja och hur den kan ske kommer att påverka ekonomin och situationen på arbetsmarknaden. Detta att komma att få stora återverkningar på staden och på arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde. Inför det innevarande året och 2022 gör nämnden därför följande bedömningar som direkt kan påverka nämndens verksamheter:

- Många branscher och företag har behövt minska sin personalstyrka vilket ökar arbetslösheten. I Stockholm är det

främst besöksnäringen, turistnäringen, hotell- och restaurang, transport och kulturbranschen som drabbats. Flera av dessa näringar erbjuder jobb utan höga trösklar och är viktiga samverkansparter för nämnden när det handlar om att hitta jobb till aspiranter, men även till studerande inom vuxenutbildningen. Hur och när återstarten av dessa branscher kan ske kommer att ha stor påverkan på nämndens verksamhet.

- Nämndens samverkan och med arbetsgivare som syftar till att nämndens målgrupper som ska komma ut i arbete och att utbildningar är relevanta för arbetsmarknaden kommer fortsatt vara mycket viktig. Utformningen och prioriteringarna i arbetet behöver var följsam och anpassas till efterfrågan och rådande läge. Många företag och branscher kommer att ha redan anställd personal som i första hand återvänder, samtidigt som medarbetare med relevant kompetens har behövt söka sig till andra yrken och det finns rekryteringsbehov utifrån detta. Samtidigt som arbetskraftsutbudet kan komma att öka inom vissa sektorer finns fortsatt hög efterfrågan och bristyrken inom andra.
- Arbetsförmedlingen har en kraftigt ökad belastning samtidigt som myndighetens förändrade uppdrag och roll ska implementeras. Det finns anledning att anta att förmedlingens resurser kommer att koncentreras till grupper som blivit arbetslösa under pandemin och som står relativt nära arbetsmarknaden, vilket i sin tur riskerar leda till att de grupper som staden främst arbetar med prioriteras lägre.
- De grupper som har svagast ställning på arbetsmarknaden kommer förmodligen att få en än mer utsatt position. Konkurrensen också om korta anställningskontrakt, timanställningar och liknande kommer att öka och försvåra för dem som beroende av detta för sin försörjning. Konkurrensen om befintliga jobb hårdnar avsevärt mellan olika utsatta grupper på arbetsmarknaden. Behovet av stöd och arbetsmarknadsinsatser från staden för de mest utsatta grupperna kan förväntas fortsatt öka.
- Unga är en särskilt utsatt grupp och de som tydligast drabbades först av pandemins effekter på efterfrågan av arbetskraft. Forskning visar att unga, som i stor utsträckning kommit in på arbetsmarknaden via tillfälliga anställningar, vikariat och liknande, i hög utsträckning åker ut från arbetsmarknaden vid en lågkonjunktur och att dessa dessutom har svårt att komma in igen även när arbetsmarknaden återhämtar sig. Fler unga kommer att hamna utanför arbete och studier och ha behov av stöd och insatser för att öka sina möjligheter på arbetsmarknaden när situationen vänder.
- Det är oklart hur distansundervisning för gymnasieelever, som under stora delar av ett läsår studerat på distans,

kommer att påverka hur många som kan fullfölja sin gymnasieutbildning. Det kan finnas anledning att befara att andelen ungdomar med fullföljd gymnasieutbildning kommer att minska. Nämnden behöver ha beredskap både för att uppdraget med det kommunala aktivitetsansvaret kommer att öka och intensifieras och fler unga med behov av stöd kommer att studera på vuxenutbildningen.

- Behovet av och efterfrågan på vuxenutbildning kommer att öka då fler väljer att utbilda sig för att stå bättre rustade när arbetsmarknaden vänder. Fler kommer att vilja kompetensväxla för att få jobb. Behovet av yrkesutbildningar och kombinationsutbildningar för kortutbildade kan antas öka.
- Från nationell nivå framförs behovet av utbildning för att motverka arbetslöshet. Arbetsförmedlingen kan numer anvisa arbetssökande att studera på komvux. I skrivande stund är det oklart hur detta ska göras och vilka effekter detta kan få för stadens vuxenutbildning. Det finns farhågor om att de som anvisas inte alltid har den motivation för studier inom reguljär utbildning och samma förutsättningar att klara studierna som de som söker vuxenutbildning på eget initiativ har. Hur eventuellt särskilt stöd ska utformas och vem som ska tillhandahålla och finansiera detta kommer att vara centrala frågor.

Sammantaget ser nämnden ett väsentligt ökat behov av och tryck på stadens verksamheter både inom Jobbtorg Stockholm och inom Vuxenutbildning Stockholm under 2022-2024.

Samverkan med Arbetsförmedlingen, stadsdelsnämnderna, utbildningsnämnden och socialnämnden och regionens arbetsgivare kommer att behöva stärkas ytterligare liksom den regionala samverkan för att stödja tillväxt och anpassa utbud av arbetsmarknadsinsatser och utbildningsinsatser till en ny situation på arbetsmarknaden.

Det är fortsatt för många okända faktorer – inte minst hur återstarten och återhämtningen av ekonomin kommer att ske - och svårt att göra närmare ekonomiska beräkningar. Nämnden kommer noga följa utvecklingen och återkomma med fördjupade analyser.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 8 april 2021.

Förslag till beslut

Ordföranden Karin Ernlund (C), ledamoten Andrea Hedin m.fl. (M), ledamoten Peter Öberg (L), samt ledamoten Magnus Runsten

(MP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Ledamoten Andrea Törnестam m.fl. (S) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Karin Ernlund (C), ledamoten Andrea Hedin m.fl. (M), ledamoten Peter Öberg (L), samt ledamoten Magnus Runsten (MP) förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Andrea Törnестam m.fl. (S) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Förslag till beslut

- Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
- Att därefter anföra följande

Underlaget för budget 2021 med inriktning 2022 och 2023 för arbetsmarknadsnämnden visar tydligt att det behövs förstärkta resurser för att bryta massarbetslösheten. När arbetslösheten ligger på över åtta procent och ungdomsarbetslösheten är över nio procent behöver staden intensivt sitt arbete för ingen ska fastna i långtidsarbetslöshet.

Stockholm behöver en återstart för kunna komma ur den kris som vi befinner oss i. Det är oerhört viktigt att staden redan under 2021 inleder återstarten. Därför har våra partier lagt förslag i kommunstyrelsen för hur överskottet från 2020 ska användas. När staden gör ett överskott på nästan fem miljarder kronor efter ett år då stockholmarna förlorat sina jobb och elever har fått kämpa för att klara skolan när undervisningen gick över till digitalt är det inte läge att lägga pengarna på hög.

Staden behöver växla upp och arbeta för att massarbetslösheten ska brytas och för att fler företag ska kunna nyanställa.

Därför föreslår vi följande aktiviteter ska inledas under året och fortsätta under 2022-2024:

Ett vuxenutbildningsråd tillskapas mellan staden och näringslivet och övriga berörda aktörer för att tillförsäkra ett relevant utbud av vuxenutbildningsplatser.

Staden ska tillsammans med näringslivet utarbeta en plan med konkreta förslag för hur staden kan underlätta återstarten av ekonomin. Denna plan ska redovisas till kommunstyrelsen och berörda nämnder och bolag senast i augusti i år.

Egenregimen av vuxenutbildning ska stärkas för att öka rådigheten och för att snabbt kunna anpassa utbudet till behovet.

Vuxenutbildningen ska finnas tillgänglig i hela staden och för alla invånare. Utbudet ska bestämmas utifrån detta.

Staden ska tillsammans med näringslivet etablera en ungdomspakt för att underlätta ungdomars etablering på arbetsmarknaden.

Sociala krav ska ställas vid upphandlingar för att skapa etablering för fler.

Fler sommarjobb för unga. När söktrycket är högt är det viktigt att staden verkar för att fler ska få en först kontakt med arbetslivet.

Konkreta insatser behövs för att hjälpa företagare

Förvaltningen konstaterar att ökningen av arbetslösheten har gått snabbare i Stockholm jämfört med övriga riket. Pandemin har slagit särskilt hårt mot branscher där tillfälliga anställningar är vanliga och där det finns många ingångsjobb. Unga och utrikesfödda har fått det svårare. Samtidigt som vi vet företagen behöver stöd för att klara sig. Bland annat är möjligheterna att kunna rekrytera rätt kompetens avgörande för många företags överlevnad och möjlighet att växa.

En av de viktigaste uppgifterna nämnden har för att jobben ska bli fler och för att näringslivet ska kunna återstarta är att tillförsäkra att rätt kompetens finns genom ökad vuxenutbildning. Satsningar på ökad vuxenutbildning för att hjälpa företag som återstartar sammanfaller med behovet av att stärka de som söker arbete. Därför bör insatser vidtas för att stärka de kommunala vuxenutbildningarna. För att matcha utbudet av utbildningar till företagets behov bör ett särskilt vuxenutbildningsråd skapas mellan staden, näringslivet, fackliga organisationer och arbetsförmedlingen. En annan åtgärd är att etablera ett snabbspår i yrkesutbildningar till de som har gymnasial utbildning.

Möjligheten att kombinera SFI och yrkeskurser inom kombinationsutbildningar har gett goda resultat och därför behöver metoden utvecklas och tillämpas på fler yrkesutbildningar. Det skulle vara bra om nämnden tilldelades ytterligare medel för att möjliggöra det.

För att nå fler är det angeläget att utbudet av vuxenutbildningen tar större hänsyn till geografisk placering och tillgänglighet för invånare. För att staden bättre ska kunna matcha, styra och planera

vuxenutbildning mot arbetsmarknadens behov bör egenregin utökas. Staden bör även sträva efter att få fler idéburna aktörer som leverantörer inom vuxenutbildningen.

Aktivitet istället för passivitet – fler stockholmare i jobb
Sedan krisen började har ungdomsarbetslösheten nästan dubblerats samtidigt som stadens insatser och budget för arbetsmarknadsinsatser i praktiken inte alls förändrades under år 2020. Inför 2021 måste arbetsmarknadsnämndens budget utökas för att insatser och verksamheter som exempelvis jobbtorg, ungdomsinsatser och Stockholmsjobb ska kunna utökas. Misstagen från 2020 får inte upprepas då nämnden tvingades att hantera krisen med en budget som var beslutad i november 2019, långt innan pandemin slog till. Inte heller duger det att nämndens budget skrevs med några få procent som det gjordes för budget 2021.

Passivitet är aldrig svaret för att minska arbetslösheten och därför bör staden snabbt garantera insatser. Därtill är det uppenbart, vilket framgår av förvaltningens underlag för kommande år, att antalet i behov av försörjningsstöd ökat under år 2020 och att det ökar till följd av ökad arbetslöshet. Staden borde nu omfördela resurser från passivt försörjningsstödsbehov till fler aktiva insatser.

Förvaltningen skriver att Erfarenheter från både andra länder och Sverige visar att unga som inte kommer in på arbetsmarknaden kort efter avslutade gymnasiestudier har svårt att senare få fotfäste på arbetsmarknaden. Vi anser att det nu är nödvändigt att anslå mer resurser till jobbtorg för att särskilt jobba med gruppen unga som riskerar att fastna i långtidsarbetslöshet. Det gäller att arbeta med att nå och erbjuda stöd till unga och därför vill vi återinföra och skärpa 90-dagarsgarantin. Tillsammans med det privata näringslivet behöver nu staden etablera en Ungdomspakt med målet att ungdomsarbetslösheten ska halveras till utgången av år 2022.

Ungdomar har drabbats extra hårt både sett till jobb, skola och sysselsättning under det år som varit. Att behovet av sommarjobb är större än någonsin framgår av det stora antalet ansökningar. Staden får inte svika de som vill få en första kontakt med arbetsmarknaden och få en meningsfull sysselsättning under sommaren. Stockholm bör därför öka antalet sommarjobb och för att tillskapa fler platser föreslår vi flera insatser. En utmaningsrätt bör införas där staden med hjälp av sommarjobbare åtar sig att städa och rusta nedslitna områden som medborgare rapporterar in. Fler sommarjobb kan skapas hos de kommunala bostadsbolagen för att förstärka skötseln och renhållningen i fastigheter och på gårdar. Låt unga jobba i parklekar och inrätta park- och strandvärdar. Och slutligen: samverka med civilsamhället för att unga ska kunna få feriejobb.

Ytterligare en grupp som drabbats särskilt hårt till följd av pandemin är kvinnor. Underlaget för treåringen visar att sysselsättningsgraden i Stockholm återhämtat sig helt för män medan den fortsätter att minska för kvinnor. Förvaltningen skriver att: En förklaring till kvinnornas lägre sysselsättningsgrad kan vara att de i större utsträckning än männen har tidsbegränsade anställningar. Vilket visar på den ojämställdhet som rådde i samhället innan pandemin och som fortsätter att råda. Utrikesfödda kvinnor var redan innan pandemin en sårbar grupp när det gäller försörjning och svåra att nå med traditionella metoder. Under det rödgrönrosa styret gjordes satsningar på det uppsökande arbetet gentemot gruppen och verksamheten med stadsdelsmammor startades upp. Dessa satsningar behöver förstärkas och byggas ut för att möta utvecklingen efter pandemin. Här saknar vi tydligare skrivningar och mål som visar hur arbetsmarknadsnämnden ska arbeta vidare med att nå kvinnor och hur man kan bistå staden med dessa utmaningar.

Ska Stockholm återstarta är insatser för vuxenutbildning, mot ungdomsarbetslöshet och för sommarjobb viktiga. Det är även de sociala krav som staden ställer i upphandlingar. Vi menar att sociala hänsyn ska tillämpas som ska-krav när stadens nämnder och bolagsstyrelser upphandlar inom städ-, transport- och byggentreprenader. På så sätt kan fler stockholmare få möjlighet att etablera sig och komma närmare arbetsmarknaden genom praktik och anställningar. Ska återstarten ske med full styrka behövs också insatser på områden utanför näringslivs- och arbetsmarknadspolitiken. Vi menar att investeringar i bostadsbyggande och klimatomställning samt insatser för fler trygga jobb i välfärden är några exempel som har en stark sysselsättningseffekt.

Det är inte läge att passivt vänta och hoppas på en förändring. Stockholm ska vara en stad i utveckling. Där fler jobb skapas, tillväxten ökar och stockholmarna känner en framtidstro.

Särskilt uttalande

Ledamoten Rashid Mohammed m.fl. (V) lämnade följande särskilda uttalande.

Utgångspunkten för Vänsterpartiets ekonomiska politik är att skapa ett jämlikt, jämställt och hållbart Stockholm. Minskade ekonomiska klyftor är en förutsättning för en jämställd, jämlik och hållbar stad. Under coronapandemin har arbetslösheten ökat i hela landet och Stockholm är inget undantag, många har också blivit varslade eller permitterade. Kvinnor, unga och utrikesfödda är särskilt drabbade. Det är tydligt att de nedskärningar inom arbetsmarknadsinsatser som gjorts de senaste åren skadar och måste upphöra. Kortsiktigt

innebär uteblivna investeringar bättre förutsättningar att visa positiva ekonomiska resultat. Långsiktigt innebär det ökade kostnader och en sämre fungerande stad. Kraftfulla investeringar är viktiga för att bidra till återhämtning efter lågkonjunkturen som fördjupats av pandemin. Det krävs kraftfulla insatser för att ekonomin ska återhämta sig och för att folk ska få tillbaka sina jobb. Jobb med goda arbetsvillkor.

Stadens verksamhet ska vara kostnadseffektiv och styras och organiseras så att administrativa kostnader kan hållas låga utan att inverka negativt på verksamheten eller arbetsmiljön. Vi måste göra stora investeringar i klimatomställningen för att få igång ekonomin och skapa nya arbetstillfällen.

Alla stockholmare i arbetsför ålder som i dag hindras från att komma in på arbetsmarknaden ska få goda möjligheter att hitta en väg in till meningsfull sysselsättning och egen försörjning. Insatserna för att fler ska få ett arbete måste stärkas. Likaså arbetet mot diskriminering på arbetsmarknaden på grund av exempelvis kön eller etnicitet. Skillnaderna mellan olika stadsdelar i Stockholmär fortfarande stora. Vi vill skapa bättre förutsättningar och en större jämlikhet mellan stadsdelarna.

Vi måste satsa på utbildning för att fler ska kunna komma in och stanna kvar på arbetsmarknaden. Satsningar på vuxen- och yrkesutbildning, studie- och yrkesvägledning samt karriärrådgivning är avgörande för minskad arbetslöshet och förbättrad matchning på arbetsmarknaden. Även för fortbildning av personal som saknar adekvat utbildning. Detta gäller både utbildning på grundläggande nivå och utbildning som är riktad mot bristyrken.

Vi behöver fler feriejobb för unga för att fler ska få den viktiga första arbetslivserfarenheten. Majoriteten har haft samma målsättning för antalet feriejobb de senaste tre åren och det räcker inte, vi måste tillföra mer resurser för att utöka antalet arbetstillfällen. Vi vill även satsa på fler Stockholmsjobb. Riktade insatser till grupper som står långt från arbetsmarknaden måste intensifieras och särskilda insatser måste genomföras för att kvinnor, unga, personer med funktionsnedsättning och nyanlända ska komma i arbete snabbt. Särskilt fokus måste vara att öka kvinnors, ungas, personers med funktionsnedsättning och nyanländas deltagande på arbetsmarknaden. Vi behöver stärka det uppsökande arbetet och arbeta strategiskt för att kunna erbjuda långsiktiga lösningar som erbjuder insatser med individuell anpassning. Ett Stockholm för alla – inte bara några få.

Särskilt uttalande

Ledamoten Martin Westmont (SD) lämnade följande särskilda uttalande.

Sverigedemokraterna har presenterat en egen reservationsbudget i kommunfullmäktige där vi redovisar vår syn på hur verksamheten för Stockholms stad bör prioriteras och vi hänvisar till detta dokument för en utförligare beskrivning om våra inriktningsmål för arbetsmarknadsförvaltningen.

Stadens arbete och ekonomi har påverkats av den pågående pandemin under 2020 och det är av stor vikt att stadens förvaltningar prioriterar kärnverksamheten även under detta verksamhetsår som också kommer präglas av Covid-19.

Ska vi kunna uppfylla måluppfyllelsen om att vara en växande stad med en positiv tillväxt så måste staden och inte minst arbetsmarknadsnämnden vara beredd att skapa incitament för våra företag att överleva under rådande pandemi och dess efterverkningar.

Ersättaryttrande

Ersättaren Farida Al-Abani (Fi) lämnade följande ersättaryttrande.

Förslag till beslut

- Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
- Att därefter anföra följande

Underlaget för budget 2021 med inriktning 2022 och 2023 för arbetsmarknadsnämnden visar tydligt att det behövs förstärkta resurser för att bryta massarbetslösheten. När arbetslösheten ligger på över åtta procent och ungdomsarbetslösheten är över nio procent behöver staden intensifiera sitt arbete för ingen ska fastna i långtidsarbetslöshet.

Stockholm behöver en återstart för kunna komma ur den kris som vi befinner oss i. Det är oerhört viktigt att staden redan under 2021 inleder återstarten. Därför har våra partier lagt förslag i kommunstyrelsen för hur överskottet från 2020 ska användas. När staden gör ett överskott på nästan fem miljarder kronor efter ett år då stockholmarna förlorat sina jobb och elever har fått kämpa för att klara skolan när undervisningen gick över till digitalt är det inte läge att lägga pengarna på hög.

Staden behöver växla upp och arbeta för att massarbetslösheten ska brytas och för att fler företag ska kunna nyanställa.

Därför föreslår vi följande aktiviteter ska inledas under året och fortsätta under 2022-2024:

Ett vuxenutbildningsråd tillskapas mellan staden och näringslivet och övriga berörda aktörer för att tillförsäkra ett relevant utbud av vuxenutbildningsplatser.

Staden ska tillsammans med näringslivet utarbeta en plan med konkreta förslag för hur staden kan underlätta återstarten av ekonomin. Denna plan ska redovisas till kommunstyrelsen och berörda nämnder och bolag senast i augusti i år.

Egenregien av vuxenutbildning ska stärkas för att öka rådigheten och för att snabbt kunna anpassa utbudet till behovet.

Vuxenutbildningen ska finnas tillgänglig i hela staden och för alla invånare. Utbudet ska bestämmas utifrån detta.

Staden ska tillsammans med näringslivet etablera en ungdomspakt för att underlätta ungdomars etablering på arbetsmarknaden.

Sociala krav ska ställas vid upphandlingar för att skapa etablering för fler.

Fler sommarjobb för unga. När söktrycket är högt är det viktigt att staden verkar för att fler ska få en först kontakt med arbetslivet.

Konkreta insatser behövs för att hjälpa företagare

Förvaltningen konstaterar att ökningen av arbetslösheten har gått snabbare i Stockholm jämfört med övriga riket. Pandemin har slagit särskilt hårt mot branscher där tillfälliga anställningar är vanliga och där det finns många ingångsjobb. Unga och utrikesfödda har fått det svårare. Samtidigt som vi vet företagen behöver stöd för att klara sig. Bland annat är möjligheterna att kunna rekrytera rätt kompetens avgörande för många företags överlevnad och möjlighet att växa.

En av de viktigaste uppgifterna nämnden har för att jobben ska bli fler och för att näringslivet ska kunna återstarta är att tillförsäkra att rätt kompetens finns genom ökad vuxenutbildning. Satsningar på ökad vuxenutbildning för att hjälpa företag som återstartar sammanfaller med behovet av att stärka de som söker arbete. Därför bör insatser vidtas för att stärka de kommunala vuxenutbildningarna. För att matcha utbudet av utbildningar till företagens behov bör ett särskilt vuxenutbildningsråd skapas mellan staden, näringslivet, fackliga organisationer och arbetsförmedlingen. En annan åtgärd är att etablera ett snabbspår i yrkesutbildningar till de som har gymnasial utbildning.

Möjligheten att kombinera SFI och yrkeskurser inom kombinationsutbildningar har gett goda resultat och därför behöver metoden utvecklas och tillämpas på fler yrkesutbildningar. Det skulle vara bra om nämnden tilldelades ytterligare medel för att möjliggöra det.

För att nå fler är det angeläget att utbudet av vuxenutbildningen tar större hänsyn till geografisk placering och tillgänglighet för invånare. För att staden bättre ska kunna matcha, styra och planera vuxenutbildning mot arbetsmarknadens behov bör egenregin utökas. Staden bör även sträva efter att få fler idéburna aktörer som leverantörer inom vuxenutbildningen.

Aktivitet istället för passivitet – fler stockholmare i jobb
Sedan krisen började har ungdomsarbetslösheten nästan dubblats samtidigt som stadens insatser och budget för arbetsmarknadsinsatser i praktiken inte alls förändrades under år 2020. Inför 2021 måste arbetsmarknadsnämndens budget utökas för att insatser och verksamheter som exempelvis jobbtorg, ungdomsinsatser och Stockholmsjobb ska kunna utökas. Misstagen från 2020 får inte upprepas då nämnden tvingades att hantera krisen med en budget som var beslutad i november 2019, långt innan pandemin slog till. Inte heller duger det att nämndens budget skrevs med några få procent som det gjordes för budget 2021.

Passivitet är aldrig svaret för att minska arbetslösheten och därför bör staden snabbt garantera insatser. Därtill är det uppenbart, vilket framgår av förvaltningens underlag för kommande år, att antalet i behov av försörjningsstöd ökat under år 2020 och att det ökar till följd av ökad arbetslöshet. Staden borde nu omfördela resurser från passivt försörjningsstödsbehov till fler aktiva insatser.

Förvaltningen skriver att Erfarenheter från både andra länder och Sverige visar att unga som inte kommer in på arbetsmarknaden kort efter avslutade gymnasiestudier har svårt att senare få fotfäste på arbetsmarknaden. Vi anser att det nu är nödvändigt att anslå mer resurser till jobbtorg för att särskilt jobba med gruppen unga som riskerar att fastna i långtidsarbetslöshet. Det gäller att arbeta med att nå och erbjuda stöd till unga och därför vill vi återinföra och skärpa 90-dagarsgarantin. Tillsammans med det privata näringslivet behöver nu staden etablera en Ungdomspakt med målet att ungdomsarbetslösheten ska halveras till utgången av år 2022.

Ungdomar har drabbats extra hårt både sett till jobb, skola och sysselsättning under det år som varit. Att behovet av sommarjobb är större än någonsin framgår av det stora antalet ansökningar. Staden får inte svika de som vill få en första kontakt med arbetsmarknaden och få en meningsfull sysselsättning under sommaren. Stockholm bör därför öka antalet sommarjobb och för att tillskapa fler platser föreslår vi flera insatser. En utmaningsrätt bör införas där staden med hjälp av sommarjobbare åtar sig att städa och rusta nedslitna områden som medborgare rapporterar in. Fler sommarjobb kan skapas hos de kommunala bostadsbolagen för att förstärka skötseln och renhållningen i fastigheter och på gårdar. Låt unga jobba i

parklekar och inrätta park- och strandvärdar. Och slutligen: samverka med civilsamhället för att unga ska kunna få feriejobb.

Ytterligare en grupp som drabbats särskilt hårt till följd av pandemin är kvinnor. Underlaget för treåringen visar att sysselsättningsgraden i Stockholm återhämtat sig helt för män medan den fortsätter att minska för kvinnor. Förvaltningen skriver att: En förklaring till kvinnornas lägre sysselsättningsgrad kan vara att de i större utsträckning än männen har tidsbegränsade anställningar. Vilket visar på den ojämställdhet som rådde i samhället innan pandemin och som fortsätter att råda. Utrikesfödda kvinnor var redan innan pandemin en sårbar grupp när det gäller försörjning och svåra att nå med traditionella metoder. Under det rödgrönrosa styret gjordes satsningar på det uppsökande arbetet gentemot gruppen och verksamheten med stadsdelsmammor startades upp. Dessa satsningar behöver förstärkas och byggas ut för att möta utvecklingen efter pandemin. Här saknar vi tydligare skrivningar och mål som visar hur arbetsmarknadsnämnden ska arbeta vidare med att nå kvinnor och hur man kan bistå staden med dessa utmaningar.

Ska Stockholm återstarta är insatser för vuxenutbildning, mot ungdomsarbetslöshet och för sommarjobb viktiga. Det är även de sociala krav som staden ställer i upphandlingar. Vi menar att sociala hänsyn ska tillämpas som ska-krav när stadens nämnder och bolagsstyrelser upphandlar inom städ-, transport- och byggtreprenader. På så sätt kan fler stockholmare få möjlighet att etablera sig och komma närmare arbetsmarknaden genom praktik och anställningar. Ska återstarten ske med full styrka behövs också insatser på områden utanför näringslivs- och arbetsmarknadspolitiken. Vi menar att investeringar i bostadsbyggande och klimatomställning samt insatser för fler trygga jobb i välfärden är några exempel som har en stark sysselsättningseffekt.

Det är inte läge att passivt vänta och hoppas på en förändring. Stockholm ska vara en stad i utveckling. Där fler jobb skapas, tillväxten ökar och stockholmarna känner en framtidstro.

Handlingar i ärendet

- 446597 Underlag för budget 2022 med inriktning 2023
- 446620 5_ Bilagor underlag för budget sammanslagna

§ 6

Arbetsmarknadsrapport för 2020

AMF 2021/142

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att godkänna arbetsmarknadsrapport för 2020.

Sammanfattning av ärendet

Syftet med arbetsmarknadsrapporten är att beskriva tillståndet inom arbetsmarknadsområdet i Stockholms stad, hur den utvecklas över tid och i viss mån analysera utvecklingen.

Arbetsmarknadsförvaltningen har samlat in och sammanställt statistikuppgifter, undersökt omvärldsförändringar som påverkar arbetet samt sammanställt en nulägesanalys av arbetet inom arbetsmarknadsförvaltningen och stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsverksamhet för att ge en heltäckande bild av stadens arbete.

Arbetsmarknadsnämnden föreslås godkänna arbetsmarknadsrapport 2020.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 8 april 2021.

Beslutsgång

Ordföranden Karin Ernlund (C) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Ledamoten Andrea Törnестam m.fl. (S) och ledamoten Rashid Mohammed m.fl. (V) lämnade följande särskilda uttalande.

Arbetsmarknadsrapporten för 2020 visar tydligt vad effekterna av pandemin inneburit för arbetslösheten, sysselsättningsgraden och arbetsmarknadsförvaltningens olika verksamheter.

Rapporten visar att staden behöver intensifiera sitt arbete och öka resurserna för att bryta arbetslösheten. Stockholm behöver kunna komma ur denna kris som vi befinner oss inom.

Vi har varken tid eller råd att vara passiva i ett läge där långtidsarbetslösheten nu fördjupas.

Stockholms har påverkats starkt av pandemin och dess konsekvenser under 2020.

Antalet arbetslösa i Stockholms län har ökat med 30 200 individer från januari 2020 till januari 2021. Rent procentuellt har arbetslösheten på ett år stigit från 6,2 procent till 8,4 procent. Dessutom har arbetslösheten ökat med 6 procent bland kvinnor och andel män som påbörjar studier har sjunkit med 5 procent. Ungdomsarbetslösheten i länet har sedan januari 2020 stigit från 7 till 9,4 procent. Rapporten visar även hur färre ungdomar inom kommunala aktivitetsansvaret går vidare till arbete och studier. Samtidigt som andelen nyinskrivna kvinnor har gått ner från 37 procent 2019 till närmare 33 procent 2020.

Siffrorna i rapporten visar att stadens styre stod passiv inför den ökande arbetslösheten. Trots det ökade behovet av arbetsmarknadsinsatser för att möta arbetslösheten och den dubblade ungdomsarbetslösheten justerades inte nämndens budget. Den borgerliga majoriteten levde i tron om att budgeten för 2020 som beslutades i hösten 2019 skulle räcka för att möta de utmaningar Stockholm stod inför. Ingen hänsyn togs till att pandemin försvårade förutsättningarna för nämnden att bedriva sitt uppdrag. Besparingarna i budgeten för 2020 kvarstod. Vilket innebar att nämnden hade besparingar på hela 37 miljoner att göra. Det var pengar som hade kunnat komma väl till användning för att möta arbetslösheten.

Vår förhoppning är att majoriteten lär sig av 2020 och säkerställer att arbetet mot massarbetslösheten står högt på agendan. Stockholm har inte råd med ytterligare ett bortkastat år. Majoriteten behöver visa en tydligare politisk vilja. Samt stärka insatserna och investeringarna för att sysselsättningen ska öka och behoven av ekonomiskt bistånd minska.

Särskilt uttalande

Ledamoten Martin Westmont (SD) lämnade följande särskilda uttalande.

Arbetsmarknadsrapporten tar upp utvecklingen i det arbetsmarknadsinriktade arbetet i staden med fokus på prioriterade grupper, där man särskilt vill belysa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Uppenbart är att på den kunskapsintensiva arbetsmarknaden som kännetecknar regionen har stockholmare med otillräcklig utbildningsbakgrund stora svårigheter att uppfylla de krav som arbetsgivarna efterfrågar, och till detta tillhör gruppen nyanlända, som trots omfattande arbetsmarknadsinsatser når inte hela vägen fram. Procentuellt har arbetslösheten stigit under året.

Arbetsförmedlingen som är en central samverkanspart bekräftar en ökning av antalet inskrivna under 2020, och har identifierat tre tydliga utmaningar för Stockholmsregionens arbetsmarknad de

kommande tre åren. Det är främst att utrikesföddas kommer in på arbetsmarknaden.

Rapporterna försöker lyfta fram en ökad sysselsättningsgrad som en positiv motverkan, dock är det vanskligt att jämföra så, då statistiken visar att dessa sysselsättningar inte leder till fast jobb i den utsträckning som behövs, samtidigt som Jobbtorget utför mer av socialt inriktade arbetsmarknadsinsatser i syfte att bli starka grundläggande kompetenser.

I Sverigedemokraternas reservationsbudget har vi flertalet genomarbetade förslag för arbetsmarknaden i Stockholms stad. Det behövs incitament som resulterar i riktiga arbeten, och den politik som förts i Stockholm under många år har resulterat i ett stort överskott av arbetskraft.

Ersättaryttrande

Ersättaren Farida Al-Abani (Fi) lämnade följande ersättaryttrande.

Arbetsmarknadsrapporten för 2020 visar tydligt vad effekterna av pandemin inneburit för arbetslösheten, sysselsättningsgraden och arbetsmarknadsförvaltningens olika verksamheter.

Rapporten visar att staden behöver intensifiera sitt arbete och öka resurserna för att bryta arbetslösheten. Stockholm behöver kunna komma ur denna kris som vi befinner oss inom.

Vi har varken tid eller råd att vara passiva i ett läge där långtidsarbetslösheten nu fördjupas.

Stockholms har påverkats starkt av pandemin och dess konsekvenser under 2020.

Antalet arbetslösa i Stockholms län har ökat med 30 200 individer från januari 2020 till januari 2021. Rent procentuellt har arbetslösheten på ett år stigit från 6,2 procent till 8,4 procent.

Dessutom har arbetslösheten ökat med 6 procent bland kvinnor och andel män som påbörjar studier har sjunkit med 5 procent.

Ungdomsarbetslösheten i länet har sedan januari 2020 stigit från 7 till 9,4 procent. Rapporten visar även hur färre ungdomar inom kommunala aktivitetsansvaret går vidare till arbete och studier.

Samtidigt som andelen nyinskrivna kvinnor har gått ner från 37 procent 2019 till närmare 33 procent 2020.

Siffrorna i rapporten visar att stadens styre stod passiv inför den ökande arbetslösheten. Trots det ökade behovet av arbetsmarknadsinsatser för att möta arbetslösheten och den dubblade ungdomsarbetslösheten justerades inte nämndens budget. Den borgerliga majoriteten levde i tron om att budgeten för 2020 som beslutades i hösten 2019 skulle räcka för att möta de utmaningar Stockholm stod inför. Ingen hänsyn togs till att

pandemin försvårade förutsättningarna för nämnden att bedriva sitt uppdrag. Besparingarna i budgeten för 2020 kvarstod. Vilket innebär att nämnden hade besparingar på hela 37 miljoner att göra. Det var pengar som hade kunnat komma väl till användning för att möta arbetslösheten.

Vår förhoppning är att majoriteten lär sig av 2020 och säkerställer att arbetet mot massarbetslösheten står högt på agendan. Stockholm har inte råd med ytterligare ett bortkastat år. Majoriteten behöver visa en tydligare politisk vilja. Samt stärka insatserna och investeringarna för att sysselsättningen ska öka och behoven av ekonomiskt bistånd minska.

Handlingar i ärendet

- 447393 Tjut Arbetsmarknadsrapport för 2020
- 453368 Bilaga_Arbetsmarknadsrapport 2020

§ 7**Inriktning för Stockholms stads Integrationspakt**

AMF 2021/314

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att godkänna bilagt förslag till uppdaterad inriktning för Stockholms stads integrationspakt.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att överlämna förslaget till kommunstyrelsen
3. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att arbetsmarknadsförvaltningen ska undersöka möjligheterna för att tillgängliggöra arbetstillfällen genom en kandidat- och platsbank
4. Därutöver anföra följande

Vi vill tacka förvaltningen för en mycket väl genomarbetad och framåtsyftande uppdatering av Integrationspaktens inriktning för framtida arbete. När den grönbå majoriteten tog över efter valet 2018 hade vi identifierat ett stort behov av att möta näringslivets möjligheter och vilja att bidra till integrationen i Stockholm.

Sedan Integrationspakten lanserades i september 2019 under devisen ”Dra ditt strå till Stockholm” har den fått 285 medlemmar i form av privata och offentliga arbetsgivare samt civilsamhällesaktörer. Den förändrade situationen på arbetsmarknaden och en utvärdering av medlemmarnas upplevelse under det första året har nu lett fram till en uppdatering av Integrationspaktens inriktning. Sweco har bidragit med en extern utvärdering av pakten som medför att förvaltningen nu planerar för årliga aktivitetsplaner och att vi nu tar beslut om en modell för uppföljningsarbete och en målstruktur.

Utvärderingen av Sweco pekar också på en potential och önskemål från medlemmarna om att staden ska tillhandahålla en kandidat- och/eller platsbank. Vi tycker att detta är en intressant vidareutveckling av paktens potential och anser att idén bör utredas grundligt utifrån gränserna för den kommunala befogenheten men också utifrån potentiell effekt för att fler stockholmare ska få en kortare väg till egen försörjning, som ju är målet för Integrationspakten.

Sammanfattning av ärendet

Ett centralt mål i Stockholms stads budget 2019 var att ”Alla stockholmare ska ges förutsättningar att försörja sig själva, kunna förverkliga sina drömmar och inkluderas i samhället. Ungdomar, nyanlända och andra som står långt från arbetsmarknaden ska

särskilt prioriteras för att förebygga långvarigt utanförskap.”

Som ett led i att uppfylla målet tog kommunfullmäktige initiativ till en integrationspakt mellan olika aktörer i Stockholm. I budgeten gavs Arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att i samarbete med Stockholm Business Region och i samråd med kommunstyrelsen ansvara för arbetet.

Ett inriktningsbeslut för Stockholms stads Integrationspakt antogs i arbetsmarknadsnämnden i juni 2019. I beslutet angavs bakgrund till initiativet och dess mål, syfte, målgrupp samt innehåll definierades.

Integrationspakten lanserades i september 2019 och därefter följde ett intensivt arbete med att i detalj utarbeta innehåll, aktiviteter, kommunikationskanaler, flöden med mera.

Under 2020 har ett uppföljnings- och analysarbete genomförts utifrån erfarenheterna från den första tiden med Integrationspakten.

Som ett led i det arbetet uppdrogs Sweco Society att genomföra en utvärdering av medlemmarnas upplevelse av Integrationspaktens första år med fokus på hur nätverket möjliggör för medlemmarna att bidra till integration samt hur medlemmarna i sin tur bidrar till de för Integrationspakten uppsatta målen.

Den främsta rekommendationen från utvärderingen var att utarbeta en målstruktur för Integrationspakten, i syfte att förtydliga vision, syfte och mål med arbetet för både staden och stadens målgrupper samt medlemmarna i Integrationspakten.

Med utgångspunkt från ovanstående samt utifrån förändrade förutsättningar på arbetsmarknaden och inom näringslivet som ett resultat av pandemin, föreslår förvaltningen i detta ärende en fortsatt inriktning för arbetet med Stockholms stads Integrationspakt.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 8 april 2021.

Förslag till beslut

Ordföranden Karin Ernlund (C), ledamoten Andrea Hedin m.fl. (M), ledamoten Peter Öberg (L), samt ledamoten Magnus Runsten (MP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt sitt förslag till beslut.

Ledamoten Andrea Törnastam m.fl. (S) och ledamoten Rashid Mohammed m.fl. (V) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamoten Martin Westmont (SD) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Karin Ernlund (C), ledamoten Andrea Hedin m.fl. (M), ledamoten Peter Öberg (L), samt ledamoten Magnus Runsten (MP) förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Andrea Törnестam m.fl. (S) och ledamoten Rashid Mohammed m.fl. (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Förslag till beslut

- Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
- Att därefter anföra följande

Vi från oppositionen välkomnar alltid mål och arbeten inom staden som syftar till att korta vägen till arbete, svenska språket och till egen försörjning. Alla Stockholmare ska få möjlighet att leva självständiga liv och förverkliga sina livsdrömmar. Det är essensen av ett samhälle som ökar människors frihet. Ett samhälle som tar tillvara på alla människors inneboende kraft och fulla potential.

Vi ställer oss därför bakom integrationspaktens målsättning och ambitioner. Det är viktigt att möta arbetsgivares utmaningar med att hitta arbetstagare med rätt kompetens samtidigt som fler deltar i arbetslivet och har egen försörjning. Genom att stärka integrationen i Stockholm kan jämlikheten stärkas.

Arbetslösheten är idag till stor del tudelad och etnifierad. Om den borgerliga majoriteten verkligen nu bryr sig om att bryta segregationen i vår stad och att verka för en positiv utveckling hade det varit bra om majoriteten inte hade försämrat jobbtorgens förutsättningar åren 2019-2020. Nu har den borgerliga majoriteten under 2021 äntligen föreslagit en blygsam men än dock tilldelning till jobbtorgen för att förstärka närvaron i ytterstaden.

Det är vilseledande och en aning svårt att föreställa sig hur stadens styrdokument, som att Stockholm ska vara världsledande i arbetet med social, ekonomisk och miljömässig utveckling i enlighet med Agenda 2030 skall uppnås. Desamma gäller även för Stockholms stads Vision 2040 som ska vara vägledning för stadens målsättning

om att Stockholm ska ha en välfungerande arbetsmarknad som skapar hög sysselsättning bland befolkningen är bärande i visionen.

Vi har full förståelse att pandemin givetvis försvårat integrationspaktens arbete av naturliga anledningar. Vi vill dock förtydliga att detta har varit den blågröna majoritetens stora reform för denna mandatperiod. Oavsett läge och pandemi – borde den blågröna majoriteten skalat upp sitt arbete för att bekämpa arbetslösheten. I detta fall verkar man inte ha uppnått detta genom integrationspakten. Resultaten är alldeles för svaga för att vara den bärande reformen som ska vara stadens svar på hur vi ser till att fler stockholmare har egen försörjning.

Vi hade dessutom önskat en ordentlig utvärdering av effektiviteten av insatserna och resursanvändning som har lagt på detta projekt. Eftersom integrationspakten har tagit anspråk både personella resurser och medel från ordinarie verksamhet. Hur effektiv har projektet varit gällande att fler stockholmare ska vara i egen försörjning? Den frågeställningen borde ha varit den viktigaste frågan när inriktningen sätts för framtiden.

Den utvärdering av integrationspakten som gjordes under hösten 2020 konstaterar att merparten av medlemmarna upplevde det som otydligt vilka resultat integrationspakten kan leda till för deras organisation. Vilket är stort underbetyg från medlemmarnas sida eftersom integrationspakten existerat mer än ett år. Vidare fanns det även en diskrepans i förväntansbild och behov av samsyn. Otydlighet i roll- och ansvarsfördelningar om vem som skulle driva projekt och aktiviteter framhölls även i utvärderingen. Samtidigt verkar inte alla medlemmar heller ha förstått vilket innehåll integrationspakten ska fyllas med. Alla dessa brister försökte vi i oppositionen att tidigt uppmärksamma.

Nu vill majoriteten ändra inriktning för integrationspakten. Vi ser stora risker och problem. Bland annat riskerar integrationspakten att tappa sitt syfte när fler och fler väsentligt olika prioriterade målgrupper som i grunden har olika utmaningar på arbetsmarknaden inkluderas inom integrationspaktens arbete. Arbetslösa ungdomar i Stockholm är till exempel en bred målgrupp som alla inte är arbetslösa utifrån att de är nyanlända. Om integrationspakten ska arbeta med alla nämndens prioriterade målgrupper blir således frågan om på vilket sätt integrationspakten särskiljer sig från annan ordinarie verksamhet?

Det är bra att man nu uppdaterar inriktningen och säkerställer en tydligare aktivitetsplan. Men vi tror dock att förslag som både är beprövade och som vilar på evidens har större möjligheter i detta fall att lyckas med att få fler stockholmare i arbete.

Stockholm har inte råd att under en pandemi förlösa varken tid och resurser, under ett av våra historiskt sett mest utmanade tider. Stockholmarna förtjänar en politik som tar arbetslösheten på större allvar.

Reservation

Ledamoten Martin Westmont (SD) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Förslag till beslut

- Att avslå arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut
- Därutöver vill vi anföra följande:

Det som behövs är tydliga riktlinjer till stadens alla verksamheter om att alla medborgare ska behandlas lika och vissa grupper ej ska förfördelas när det kommer till bostäder, utbildning eller arbete. Att syssla med olika åtgärder där en grupp premieras över en annan är inte något som Stockholms stad ska beblanda sig med. Staden ska lyfta fram likabehandlingsprincipen.

Vi ser problem med företag som har varit en del av integrationspakten som ej har uppnått kraven på goda arbetsvillkor. Riskerna med den här sortens arbetsmarknadsåtgärder är att det öppnar upp för att människor utnyttjas och risken finns att vi får en snedvriden konkurrens på arbetsmarknaden. Företag kan sätta i system att ta in personal som innefattas av en skattesubventionerad arbetsmarknadsåtgärd istället för att nyanställa personal.

Ersättaryttrande

Ersättaren Ofelia Namazova Venneman (KD) lämnade följande ersättaryttrande.

Förslag till beslut

- Godkänna bilagt förslag till uppdaterad inriktning för Stockholms stads integrationspakt
- Överlämna förslaget till kommunstyrelsen
- Arbetsmarknadsförvaltningen ska undersöka möjligheterna för att tillgängliggöra arbetstillfällen genom en kandidat- och platsbank
- Därutöver anföra följande

Vi vill tacka förvaltningen för en mycket väl genomarbetad och framåtsyftande uppdatering av Integrationspaktens inriktning för framtida arbete. När den grönblå majoriteten tog över efter valet 2018 hade vi identifierat ett stort behov av att möta näringslivets möjligheter och vilja att bidra till integrationen i Stockholm.

Sedan Integrationspakten lanserades i september 2019 under devisen ”Dra ditt strå till Stockholm” har den fått 285 medlemmar i form av privata och offentliga arbetsgivare samt civilsamhällesaktörer. Den förändrade situationen på arbetsmarknaden och en utvärdering av medlemmarnas upplevelse under det första året har nu lett fram till en uppdatering av Integrationspaktens inriktning. Sweco har bidragit med en extern utvärdering av pakten som medför att förvaltningen nu planerar för årliga aktivitetsplaner och att vi nu tar beslut om en modell för uppföljningsarbete och en målstruktur.

Utvärderingen av Sweco pekar också på en potential och önskemål från medlemmarna om att staden ska tillhandahålla en kandidat- och/eller platsbank. Vi tycker att detta är en intressant vidareutveckling av paktens potential och anser att idén bör utredas grundligt utifrån gränserna för den kommunala befogenheten men också utifrån potentiell effekt för att fler stockholmare ska få en kortare väg till egen försörjning, som ju är målet för Integrationspakten.

Ersättaryttrande

Ersättaren Farida Al-Abani (Fi) lämnade följande ersättaryttrande.

Förslag till beslut

- Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
- Att därefter anföra följande

Vi från oppositionen välkomnar alltid mål och arbeten inom staden som syftar till att korta vägen till arbete, svenska språket och till egen försörjning. Alla stockholmare ska få möjlighet att leva självständiga liv och förverkliga sina livsdrömmar. Det är essensen av ett samhälle som ökar människors frihet. Ett samhälle som tar tillvara på alla människors inneboende kraft och fulla potential.

Vi ställer oss därför bakom integrationspaktens målsättning och ambitioner. Det är viktigt att möta arbetsgivares utmaningar med att hitta arbetstagare med rätt kompetens samtidigt som fler deltar i arbetslivet och har egen försörjning. Genom att stärka integrationen i Stockholm kan jämlikheten stärkas.

Arbetslösheten är idag till stor del tudelad och etnifierad. Om den borgerliga majoriteten verkligen nu bryr sig om att bryta segregationen i vår stad och att verka för en positiv utveckling hade det varit bra om majoriteten inte hade försämrat jobbtorgens förutsättningar åren 2019-2020. Nu har den borgerliga majoriteten under 2021 äntligen förslagit en blygsam men än dock tilldelning till jobbtorgen för att förstärka närvaron i ytterstaden.

Det är vilseledande och en aning svårt att föreställa sig hur stadens styrdokument, som att Stockholm ska vara världsledande i arbetet med social, ekonomisk och miljömässig utveckling i enlighet med Agenda 2030 skall uppnås. Desamma gäller även för Stockholms stads Vision 2040 som ska vara vägledning för stadens målsättning om att Stockholm ska ha en välfungerande arbetsmarknad som skapar hög sysselsättning bland befolkningen är bärande i visionen.

Vi har full förståelse att pandemin givetvis försvårat integrationspaktens arbete av naturliga anledningar. Vi vill dock förtydliga att detta har varit den blågröna majoritetens stora reform för denna mandatperiod. Oavsett läge och pandemi – borde den blågröna majoriteten skalat upp sitt arbete för att bekämpa arbetslösheten. I detta fall verkar man inte ha uppnått detta genom integrationspakten. Resultaten är alldeles för svaga för att vara den bärande reformen som ska vara stadens svar på hur vi ser till att fler stockholmare har egen försörjning.

Vi hade dessutom önskat en ordentlig utvärdering av effektiviteten av insatserna och resursanvändning som har lagt på detta projekt. Eftersom integrationspakten har tagit anspråk både personella resurser och medel från ordinarie verksamhet. Hur effektiv har projektet varit gällande att fler stockholmare ska vara i egen försörjning? Den frågeställningen borde ha varit den viktigaste frågan när inriktningen sätts för framtiden.

Den utvärdering av integrationspakten som gjordes under hösten 2020 konstaterar att merparten av medlemmarna upplevde det som otydligt vilka resultat integrationspakten kan leda till för deras organisation. Vilket är stort underbetyg från medlemmarnas sida eftersom integrationspakten existerat mer än ett år. Vidare fanns det även en diskrepans i förväntansbild och behov av samsyn. Otydlighet i roll- och ansvarsfördelningar om vem som skulle driva projekt och aktiviteter framhölls även i utvärderingen. Samtidigt verkar inte alla medlemmar heller ha förstått vilket innehåll integrationspakten ska fyllas med. Alla dessa brister försökte vi i oppositionen att tidigt uppmärksamma.

Nu vill majoriteten ändra inriktning för integrationspakten. Vi ser stora risker och problem. Bland annat riskerar integrationspakten att tappa sitt syfte när fler och fler väsentligt olika prioriterade målgrupper som i grunden har olika utmaningar på arbetsmarknaden inkluderas inom integrationspaktens arbete. Arbetslösa ungdomar i Stockholm är till exempel en bred målgrupp som alla inte är arbetslösa utifrån att de är nyanlända. Om integrationspakten ska arbeta med alla nämndens prioriterade målgrupper blir således frågan om på vilket sätt integrationspakten särskiljer sig från annan ordinarie verksamhet?

Det är bra att man nu uppdaterar inriktningen och säkerställer en tydligare aktivitetsplan.

Men vi tror dock att förslag som både är beprövade och som vilar på evidens har större möjligheter i detta fall att lyckas med att få fler stockholmare i arbete.

Stockholm har inte råd att under en pandemi förlösa varken tid och resurser, under ett av våra historiskt sett mest utmanade tider.

Stockholmarna förtjänar en politik som tar arbetslösheten på större allvar.

Handlingar i ärendet

- 448851 Förslag till uppdaterad Inriktning för Stockholms stads Integrationspakt
- 454249 7_Bilaga Sammanslagen

§ 8**Svar på Skrivelse om stadens samarbete med gig-företag**

AMF 2021/208

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Alla arbetsgivare som samverkar med staden inom ramen för jobbparterskap och jobbspår följer stadens krav på trygga arbetsförhållanden vilket säkerställs genom de omfattande kontroller som tidigare beskrivits. Om det under samarbetet uppdagas att en arbetsgivare inte lever upp till stadens krav på trygga arbetsförhållanden kan samarbetet och jobbparterskapet direkt avbrytas.

I samband med den långsiktiga utvärderingen och utvecklingen av Integrationspakten pågår även ett arbete med att utarbeta en ny målstruktur för Integrationspakten och till detta ingår processen kring kontroll av potentiella medlemmar och jobbparters.

Arbetsmarknadsnämnden föreslår hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på skrivelsen.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 8 april 2021.

Beslutsgång

Ordföranden Karin Erlund (C) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Ledamoten Anna Lundgren (V) lämnade följande särskilda uttalande.

Vi tackar för svaret på vår skrivelse om stadens samarbete med gig-företag. Vi finner dock att ämnet inte blivit helt uttömt. Vår skrivelse syftade till att belysa att staden bör helt enkelt inte samarbeta med företag som inte lever upp till stadens krav på goda arbetsförhållanden och på så sätt legitimera de företag som behandlar sina anställda som sämst.

Gig-företag som Uber, Foodora Wolt, Yepstr och work-ish, etablerar sig snabbt på den svenska arbetsmarknaden. Dessa företag har ingått ett avtal 2019 med Stockholms stad så kallade integrationspakten. Syftet var att Gig-företagen underlätta för arbetsgivaren att hitta kompetens och samtidigt korta vägen till arbete för de stockholmare som står långt från arbetsmarknaden men tyvärr har gig-företagen bidragit till en oreglerad arbetsmarknad där den arbetande lämnas utan grundläggande arbetsrättigheter. Många som kontrakteras av ett gig-företag anses inte vara anställda av företaget, vilket innebär att arbetsköparen inte behöver ansvara för arbetarnas rättigheter på samma sätt som för en anställd.

Det framgår i förvaltningssvar att ”en enklare kontroll av respektive organisation görs vid ansökan om medlemskap. För de medlemmar som sedan vill inleda ett fördjupat samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och erbjuda jobb eller andra insatser, såsom praktik och APL-platser till förvaltningens målgrupper inom Jobbtorg eller vuxenutbildning, träffas en överenskommelse om jobbparterskap. I samband med detta görs ytterligare kontroller av företaget i linje med Stockholms stads styrdokument Program för inköp 2020-2023.” Vi kan inte tyvärr utläsa några konkreta svar på i förvaltningens svar konkreta svar om hur arbetsmarknadsförvaltningen agerar i de fallen där medlemmar i integrationspakten inte lever upp till stadens krav på goda arbetsförhållanden? Vänsterpartiet anser att det är viktig att reglerna för samarbete/medlemskap i integrationspakten ser till att goda arbetsvillkor säkras.

Offentlig upphandling och offentliga inköp ska användas strategiskt för att nå de globalamålen i Agenda 2030 om ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Huvudregeln ska vara att samma regler, krav och mål som gäller för kommunalt driven verksamhet ska gälla för upphandlad verksamhet. Kraven handlar om allt från arbetsrättsliga villkor, meddelarfrihet, anti-diskrimineringskrav och klimat- och miljömål till sociala krav som arbete och praktik för långtidsarbetslösa, feriejobb samt arbete och anpassning av arbetsplatser för personer med funktionsnedsättning.

Ersättaryttrande

Ersättaren Farida Al-Abani (Fi) lämnade följande ersättaryttrande.

Vi tackar för svaret på vår skrivelse om stadens samarbete med gig-företag. Vi finner dock att ämnet inte blivit helt uttömt. Vår skrivelse syftade till att belysa att staden bör helt enkelt inte samarbeta med företag som inte lever upp till stadens krav på goda arbetsförhållanden och på så sätt legitimera de företag som behandlar sina anställda som sämst.

Gig-företag som Uber, Foodora Wolt, Yepstr och work-ish, etablerar sig snabbt på den svenska arbetsmarknaden. Dessa företag har ingått ett avtal 2019 med Stockholms stad så kallade integrationspakten. Syftet var att Gig-företagen underlätta för arbetsgivaren att hitta kompetens och samtidigt korta vägen till arbete för de stockholmare som står långt från arbetsmarknaden men tyvärr har gig-företagen bidragit till en oregerad arbetsmarknad där den arbetande lämnas utan grundläggande arbetsrättigheter. Många som kontrakteras av ett gig-företag anses inte vara anställda av företaget, vilket innebär att arbetsköparen inte behöver ansvara för arbetarnas rättigheter på samma sätt som för en anställd.

Det framgår i förvaltnings svar att ”en enklare kontroll av respektive organisation görs vid ansökan om medlemskap. För de medlemmar som sedan vill inleda ett fördjupat samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och erbjuda jobb eller andra insatser, såsom praktik och APL-platser till förvaltningens målgrupper inom Jobbtorg eller vuxenutbildning, träffas en överenskommelse om jobbparterskap. I samband med detta görs ytterligare kontroller av företaget i linje med Stockholms stads styrdokument Program för inköp 2020-2023.” Vi kan inte tyvärr utläsa några konkreta svar på i förvaltningens svar konkreta svar om hur arbetsmarknadsförvaltningen agerar i de fallen där medlemmar i integrationspakten inte lever upp till stadens krav på goda arbetsförhållanden? Vänsterpartiet anser att det är viktigt att reglerna för samarbete/medlemskap i integrationspakten ser till att goda arbetsvillkor säkras.

Offentlig upphandling och offentliga inköp ska användas strategiskt för att nå de globala målen i Agenda 2030 om ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Huvudregeln ska vara att samma regler, krav och mål som gäller för kommunalt driven verksamhet ska gälla för upphandlad verksamhet. Kraven handlar om allt från arbetsrättsliga villkor, meddelarfrihet, anti-diskrimineringskrav och klimat- och miljömål till sociala krav som arbete och praktik för långtidsarbetslösa, feriejobb samt arbete och anpassning av arbetsplatser för personer med funktionsnedsättning.

Handlingar i ärendet

- 444002 Svar på skrivelse om stadens samarbete med gigföretag
- AMF 2021/208-1 Skrivelse om stadens samarbete med gig-företag

Anmälningssärenden

§ 9

Månadsrapport för mars 2021

2020/01159

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden godkände månadsrapporten och beslutade att lägga den till handlingarna

Handlingar i ärendet

- 455636 Månadsrapport mars 2021

§ 10

Anmälan av protokoll från arbetsmarknadsnämndens sammanträde

Beslut

Arbetsmarknadsnämnden lägger följande ärende till handlingarna:

Arbetsmarknadsnämndens protokoll från den 23 mars 2021, justerat den 26 mars 2021.

§ 11

Anmälan av protokoll från Funktionshinderrådets möte

AMF 2021/104

Beslut

Arbetsmarknadsnämnden lägger följande ärende till handlingarna:

Protokoll från möte med rådet för funktionshinderfrågor den 14 april 2021, justeras den 12 maj 2021.

Handlingar i ärendet

- 460190 Protokoll FHR 210414

§ 12**Anmälan av beslut fattade på delegation, samt inkomna och upprättade ärenden**

AMF 2021/134

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden lägger följande ärenden till handlingarna:

Beslut fattade av tjänsteman enligt delegation inom området ekonomi/upphandling med dnr, AMF 2021/246, AMF 2021/247, AMF 2021/127, AMF 2021/317, AMF 2021/334, samt inom allmänna ärenden med dnr AMF 2021/60, AMF 2021/161.

Inkomna och upprättade ärenden samt handlingar till och med den 8 april 2021.

Handlingar i ärendet

- AMF 2021/134-16 Anmälan av beslut av tjänsteman enligt delegation till AMN 3 - 210420
- AMF 2021/134-15 Inkomna och upprättade ärenden samt handlingar till AMN 3 - 210420

§ 13

Anmälan av protokoll från Förvaltningsgruppens möte

AMF 2021/25

Beslut

Arbetsmarknadsnämnden lägger följande ärende till handlingarna:

Protokoll från förvaltningsgruppens möte den 15 april 2021, justerat den 16 april 2021.

Handlingar i ärendet

- 460234 Protokoll FVG 210415

Övriga frågor

§ 14 Nämndens frågor

Sammanfattning av ärendet

En skrivelse angående Hur staden ska möta den allt mer växande ungdomsarbetslösheten från Andrea Törnестam m.fl. (S), Anna Lundgren (V) och Farida Al-Abani (Fi) lämnades in till nämnden för beredning.

§ 15
Förvaltningsinformation

Sammanfattning av ärendet

Ingen ytterligare information från förvaltningen föredrogs.